

Ob občnem zboru SPZ

Slovenska prosvetna zveza v Trstu vključuje in predstavlja prosvetna društva: Skedenj, Ivan Cankar pri Sv. Jakobu, S. Škarnje pri Sv. Ivanu, Rado Pregarc v Rojanu, Škorklji, Barkovlje, Valentin Vodnik v Dolini, Slovenec v Borštu, Lonjer - Katmar, Lipa v Bazovici, Slovan v Padriah, A. Čok na Opčinah, Prosek-Kontovel, A. Sirk v Krizu, I. Gruđen v Nabrežini, Zarja v svobodi v Sempolaju, poleg omenjenih društev je v okviru Slovenske prosvetne zveze še telovadni odsek in ljudska knjižnica.

Namen društev je že od njih ustanovitve zelo plemenit: gojiti našo lepo slovensko besedo in pesem, kulturno napredno izobraževanje naroda in družabnost. Danes, po enem letu delovanja daje odbor Slovenske prosvetne zveze obracun za odgovornost in vlogo, ki jo ima med našimi ljudmi. Na XII. rednem občnem zboru se bodo zbrali zastopniki včlanjenih društev, ki bodo presodili ali je bilo dosedanje delovanje pravilno ter ugotovili dobre strani, ki jih je treba še utrditi in pomanjklivosti, napake, ki jih bo treba za naprej popraviti in jih skušati odpraviti. Današnji čas je moderen v pravem smislu besede, zato moramo tudi živeti tesno z življenjem, kajti brž ko je storjen majhen pomislek, kratka zamuda smo že v zaostanku; zato bo našt za nadaljnje delo, za obliko in način udeleževanja v društvenih življen in zanimiv predmet naprave.

Vsa društva nimajo enakih pogojev za delovanje, nekaterim primanjkuje prostori, drugim vodilni ljudje, tretjim mogoče pevec za zbor in tako naprej. Delovanje društva ne sme biti odvisno od pomanjkanja dvorane, to se lahko nadomesti z gostovanjem in prireditvami na prostem. Marsikdo se danes misli da je obstoj društva mogoč edino če je v društvu pevski zbor, ki se večkrat spremeni v edine član društva. Tako gledanje ni pravilno, ker se dogaja, da zamre v društvu vse delovanje, če razpade pevski zbor, kar se lahko zgodi iz najrazličnejših razlogov. Zato naj društva širijo svoje delovanje na dramatiko, tamburaške zборе, manjše instrumentalne in pevске skupine, ki v sorazmernem kratkem času dosežejo precejšen uspeh, folklorne skupine, sport, izlete in končno na družabnost. Naša dramatika je razen redkih izjem skoraj zamrla, prosvetni delavci iščejo glavni vzrok v dejstvu, da imamo na Tržaškem itak Slovensko narodno gledališče,

ki je poklicno in daje v predstavah neprimerno večji užitek kot navadna amaterska skupina. Pogosto srečujemo ljudi, ki pojejo že desetletja v pevskem zboru, ne najdemo pa človeka, ki bi bil vsaj nekaj let član kakšne dramske skupine. Sledi, da so dramske skupine potrebne iz dveh razlogov, da pritegnejo in zaposlijo v društvu določeno število ljudi, ki jih bo delo prevzelo in bodo hoteli nekaj pokazati ter da vzgoji in razširi krog občinstva tudi za predstave Slovenskega gledališča.

Društvo mora biti v svojem okolju zbirališče tako mladih kot starih, ki radi zahajajo tja. Če ima društvo na razpolago prostore naj čimvečkrat prireja resne in zabavne kulturne večere, predavanja, družabne večere, ki nam tako manjkajo. Družabnost je ena glavnih oblik, da se lahko v društvu zbere skupina ljudi, ki ji postane društveno delovanje neka notranja potreba. Človek bo v večernih urah in v prostem času rad prišel v društvo in preživel popoldan ali večer ob knjigi, namiznem tenisu, poslušanju plošč, dramski ali pevski vaji, če bo za vse to imel neko zadoščenje. Zato skušajmo vsi, ne samo člani pevskega zbora, tisti ki pojejo in mi, ki poslušamo, ki prihajamo samo na prireditve, vsi skušajmo doseči, da bodo naši prostori prijetni, vabljivi, privlačni, skromno si, a okusno opremljeni.

V takem prijetnem okolju je mnogo lažje odkrivati v svoji okolici možnosti za delo, ki je lahko zelo različno. Na tak način si bomo pridobili ljudi, ki bodo znali in želeli delati in odkrivati nove načine dela, ki bi bili za mlajše in starejše dovolj privlačni ter bi se v ostalih budili željo, da pristopijo in delajo z zadoščenjem.

Iskanje številnih novih oblik gre zaradi, mogoče premajhnega zanimanja društev nekoliko prepočas in je vedno tvegano, da se neke stori napaka, ki pa lahko služi kot izkušnja in opozorilo za naprej. Zelo je važno vprašanje kako najti način, da bodo društva prijazna in vabljiva tudi za naše študirane ljudi, naše učitelje in ostale izobražence, ki bi se marsikje lahko pokazali in dali s tem svoj prispevek naši narodni kulturi. Prav gotovo je tudi tu možna rešitev.

Ko dajemo obracun našega dela, lahko omenimo tudi finančne težave. Značaj je, da kultura in prosveta ne prinaša in donša denarja. Vendar bo kljub temu do nadaljnjega odvisno v veliki meri

od naše dobre volje in zavednosti.

Uverjeni smo, da bo današnji občni zbor SPZ dobro pretešal vse naše prosvetno delovanje in nakazal jasne in vabljive smerice nadaljnjega dela, kajti če je delo na področju ljudske prosvete zvezano z raznimi težavami in ovirami, če uspehi tega dela niso kdove kako opazni in navdušujoči, če marsikje ni iz neupravičenih ali namišljenih vzrokov pravega odziva in zanimanja med ljudmi ne za samo delo ni-

vednosti.

Uverjeni smo, da bo današnji občni zbor SPZ dobro pretešal vse naše prosvetno delovanje in nakazal jasne in vabljive smerice nadaljnjega dela, kajti če je delo na področju ljudske prosvete zvezano z raznimi težavami in ovirami, če uspehi tega dela niso kdove kako opazni in navdušujoči, če marsikje ni iz neupravičenih ali namišljenih vzrokov pravega odziva in zanimanja med ljudmi ne za samo delo ni-

vednosti.

Uverjeni smo, da bo današnji občni zbor SPZ dobro pretešal vse naše prosvetno delovanje in nakazal jasne in vabljive smerice nadaljnjega dela, kajti če je delo na področju ljudske prosvete zvezano z raznimi težavami in ovirami, če uspehi tega dela niso kdove kako opazni in navdušujoči, če marsikje ni iz neupravičenih ali namišljenih vzrokov pravega odziva in zanimanja med ljudmi ne za samo delo ni-

vednosti.

Uverjeni smo, da bo današnji občni zbor SPZ dobro pretešal vse naše prosvetno delovanje in nakazal jasne in vabljive smerice nadaljnjega dela, kajti če je delo na področju ljudske prosvete zvezano z raznimi težavami in ovirami, če uspehi tega dela niso kdove kako opazni in navdušujoči, če marsikje ni iz neupravičenih ali namišljenih vzrokov pravega odziva in zanimanja med ljudmi ne za samo delo ni-

vednosti.

Nova ostra kriza v atlantskem zavezništvu zaradi ameriških obtožb proti Franciji

Francoska vlada je zahtevala izredno sejo stalnih predstavnikov in njikova «pojasnila» - V Bonnu stalno ponavljajo svoje stališče nepopustljivosti glede vprašanj, ki jih bodo obravnavali na sestanku najvišjih

PARIZ, 12. — Stalni svet NATO se je sestel opoldne na seji, ki ni bila predvidena. Sejo je nujno zahtevala Francija, da dobi pojasnila v zvezi s kritiko, ki jo je izrekel ameriški načelnik glavnega štaba general Twining. Ta je obtožil Francijo, da ima glavno odgovornost zaradi zakasnitve izvajanja obrambnega programa NATO.

General Twining je izrekel omenjene obtožbe v svojem poročilu, ki ga je podal v četrtki v vojaškem odboru NATO. Poročilo je bilo tajno, vendar pa je bilo pozneje objavljeno, in zdi se, da z vednostjo in morda celo s privolitvijo ameriškega državnega departmaja.

To je v Franciji povzročilo veliko razburjenje v uradnih krogih. Stalni predstavnik Francije v NATO je amerškemu predstavniku sporočil spretnostneje zaradi tega. Tajnik NATO Spaak pa je poklical v svoj urad petnajst stalnih predstavnikov v NATO in od njih zahteval, naj bodo v prihodnje bolj disciplinirani.

Francoska vlada je zahtevala, naj o stvari razpravljajo na posebni seji stalnih predstavnikov. Poleg tega je v zadevi nujno obvestila po telefonu generala de Gaulle, ki je sedaj v Afriki. Predstavnik francoskega zunanjega ministrstva se je predvsem pritožil za-

radi tega, ker je bilo tajno poročilo objavljeno. Kar se tiče francoskega načelnega stališča, je znano. Francija je namreč zahtevala «avtonomijo» svojih pomorskih sil v Sredozemlju in ne dovoliti na svojem ozemlju raketskih izstrelkov in zalog jedrskega orožja; poleg tega odklanja integracijo oboroženih sil. O tajnem poročilu ameriškega generala bodo razpravljali v tork na sestanku zunanjih ministrov NATO in verjetno tudi na konferenci zahodnih predsednikov vlad.

V ameriških uradnih krogih zatrjujejo, da general Twining ni imel namena obtožiti Francije, pač pa po pospešiti izvajanje načrta, ki določa za leto 1963 najnižjo raven oborožitve, ki jo morajo doseči. Načrt, ki so ga odobrile leta 1957 vse države članice, določa predvsem, da se v nekaterih državah postavijo raketska izstrelišča in zaloge za atomsko orožje ter da se izvrši integracija letalskih sil NATO.

Herter je sporočil, da bo po seji NATO odgovoril v Toulon, kjer bo 13. decembra sprejel predsednika Eisenhowerja. Nato se bo

skupno s predsednikom vrnil v Pariz, kjer se bo 19. decembra udeležil zahodne konferencie najvišjih. Svet NATO se bo ponovno sestel 22. decembra.

V Bonnu je predstavnik zahodnonemškega zunanjega ministrstva izjavil, da so se tri zahodne države in zvezna republika sporazumele, da bodo morali razpravljati v berlinskem vprašanju na konferenci najvišjih med Vzhodom in Zahodom samo v okviru celotnega nemškega vprašanja.

Dodal je, da so strokovnjaki pripravili seznam vprašanj, ki jih je treba predložiti predsednikom vlad, ki se bodo udeležili konferencie. V prvi vrsti bodo morali razpravljati o razorožitvi in o političnem pomirjenju.

V Bonnu izjavljajo, da so glavne točke bonnske zunanje politike naslednje:

1. Po mnenju bonnske vlade, če vedno obstaja ultimatum Hruščeva glede Berlina in rok zapadlosti je bil samo podaljšek za nedolgo časa.

2. Zvezna republika ne more sama iskati neposredne rešitve s neršenih vprašanj, s Sovjetsko zvezo; prav tako ne more sama svobodno odločati o svoji usodi.

3. V Evropi ni več velikih držav. Zaradi tega je potrebno zavezništvo med evropskimi državami ter med temi in ZDA, če se ne, da bi SZ izgnala ameriške čete iz zahodnega Berlina in iz zvezne republike in da ne bi spremenila evropskih držav v satelite.

4. Zvezna republika name-rava zato ostati zvesta zahodnemu svetu, in prijateljstvo s Francijo je nesporenjiva podlaga evropske integracije.

5. Zvezna republika je pripravljena na žrtve, da doseže združitev, toda te žrtve ne morejo škodovati njeni svobodi.

6. Splošna nadzorovana razorožitev je vprašanje, ki ga je treba rešiti prvo. Berlinsko vprašanje je treba rešiti samo v okviru nemškega vprašanja.

7. Zvezna republika je pripravljena pomagati pri splošni sedmih držav svobodne izmenjave s skupnim tržičem in urediti gospodarska trena, ki so nastala.

8. «Notranja in zunanja politika zvezne republike stremi po popustitvi napetosti in miru, in tudi s Sovjetsko zvezo. Toda potrebno je, da ta vrne enotnost, kakor se je svedčano obvezala storiti.

MIKLAVŽ V TRSTU

Miklavž: «...to si pa zapomni, da je boljša mala igrača kot tisoč obljub!»

- PEČI IN STEDILNIKI
NAJMODERNEJSIH OB-
LIK NA VSA GORIVA.
- ELEKTRICNI LIKAL-

● METI.

● SERVIZI IZ PORCELA-
NA.

● NAMIZNI PRIBOR (Besteck) Z NERJAVEČE-
GA JEKLA (Rostfrei).

KERŽÈ

Trst,
Piazza S. Giovanni 1

PRODAJA TUDI
NA OBROKE

KAM NA SILVESTROVANJE ???

POTOVALNI URAD
«AURORA»

Trst, Ul. Cicerone 4, tel. 29-243
priredi od 31.12.59 do 1.1.60
sledеće izlete:

OPATIJA-REKA-POREČ

Vpisovanje do 16. 12. 1908

CITATELJI!
NAROCITE SE NA

«Primorski dnevnik»
za leto 1960

Vsak novi naročnik
dobi za nagrado še lepo

NE ZAMUDITE
UGODNE PRILIKE!

Uprava
PRIMORSKEGA
DNEVNIKA

Ul. sv. Frančiška 20-III.
Tel. 37-338.

CATTUNAR UMBERTO
Trst Ulica Fabio Severo 3
tel. 24000

UVOZ ZIVINE IN KONJ

BOŽICNA DREVESCA, srebrne jelke iz drevesnice. Velika izbira. Zelo ugodne cene.

Ulica Valdirivo 13,
tel. 25581.

MALI OGLASI

BRUSINI CARLO Trst. UL. Bat-

listi 20, prodaja gospodinjstev
električne predmete — štedilnike
na drva, premog, plin, elektriko
— trajno goréče peči »ARGON« ter
na plin in elektriko. Olajšave

MLIN V NABREZINI se prodaja
ali da v najem. Pojasnila v Nabrežini 126

TRSTU v veletrgovini «Felice»,
Ul. Carducci 41, nasproti pokriti
tržnici, so na izbiro vsakovrstne
punde (vetrni jopiči) vseh vrst,
močnejše in ženske,

...e iz žameta ter že izdelani
...le oblike in posamezni jopiči,
...se po najnižjih v Trstu obsto-
...ečih cenah. Nadalje obveščamo,
...a smo ravnokar prejeli 19.000

